

INFORME DE LA SITUACIÓ ARRAN DE LA COVID 19

Data de l'informe: 11 de desembre

Aquest document vol plasmar les diferents situacions que s'han detectat en l'entorn de Fundació Mans a les mans arran la COVID 19, així com les estratègies i mesures que l'equip socioeducatiu ha impulsat i/o mantingut per poder-hi fer front.

Des del primer moment (13 de març) tant la Treballadora Social com l'equip d'Educaadores s'han mantingut en contacte directe amb totes les famílies.

Durant el temps de confinament aquest contacte es va encaminar principalment a:

- DETECTAR I COMUNICAR ALS SERVEIS SOCIALS SITUACIONS D'ALT RISC (URGÈNCIES)
- ELABORAR ESTRATÈGIES CONJUNTES D'INTERVENCIÓ PER LES FAMÍLIES DETECTADES COM ALT RISC
- ACOMPANYAR EN EL PLA EMOCIONAL A LES FAMÍLIES, SUPORT EMOCIONAL.
- ACOMPANYAR EN EL PLA SOCIOEDUCATIU ALS INFANTS, ADOLESCENTS I JOVES.
- ESTABLIR COORDINACIONS AMB ALTRES AGENTS SOCIOEDUCATIUS (MESTRES, PSICÒLEGS, TREBALLADORES SOCIALS...) PER TAL DE PODER OFERIR RESPOSTES INDIVIDUALITZADES ALS INFANTS, ADOLESCENTS I JOVES.
- IMPULSAR I PARTICIPAR EN LES INICIATIVES COMUNITÀRIES, FENT D'ALTAVEU I DENÚNCIA.
- ACONSEGUIR RECURSOS FINALISTES DE CARA A PODER COBRIR NECESSITATS BÀSIQUES DE FAMÍLIES.

A partir del mes de juny es van reprendre de forma progressiva les atencions presencials amb infants, adolescents, joves i famílies per tal de poder donar resposta a les diferents situacions detectades.

A finals de juny que vam poder iniciar les activitats d'estiu seguint tot els protocols marcats des dels diferents organismes oficials.

- Organització d'activitats d'estiu pròpies (CASALS I TALLERS TEMÀTICS) dirigits a infants, adolescents i joves
- Suport a l'organització d'un Casal d'estiu Organitzat per la Fundació Pere Tarrés, als locals de Fundació Mans a les mans durant el mes d'agost.

A partir del mes de setembre es va posar en marxa el nou curs 20/21 reorganitzant els diferents espais i programes per tal d'intentar adaptar-nos a la nova realitat; presencialment els diferents programes van començar a actuar seguint el següent calendari:

- Inici de l'atenció presencial de l'alumnat a la Unitat d'Escolarització Compartida (UEC BON PORT) el dia 14 de setembre, seguint el calendari escolar.
- Cap de Setmana a la Casa de colònies Can Masriera (de la Fundació casa de la Misericòrdia de Barcelona) amb el Centre Obert Submarí
- Inici del Curs 20-21 dels projectes socioeducatius de tarda: Submarí i Projecte Vols un Cop de mà? el dia 21 de setembre.
- Espai de Dinamització Imagina't
- Inici del projecte d'Inserció: PAS ENDAVANT el dia 13 d'octubre

A data d'avui 19 d'octubre, podem dir que tots els programes presencials de FMM estan en marxa, tanmateix l'equip humà continua atenent moltes de les situacions que es van detectar arran del confinament i treballant en Xarxa amb els diferents agents comunitaris i veïnals per trobar respostes de cara a pal·liar situacions preocupants.

1. NÚMERO D'INFANTS/ADOLESCENTS, JOVES I DONES ATESES

Durant el període de confinament (març-juny)	139 infants, adolescents i joves d'entre 6 i 20 anys
Infants, adolescents i joves diferents que han participat a les activitats d'estiu que s'han desenvolupat a Fundació Mans a les mans. (juny-juliol)	151 infants, adolescents i joves d'entre 3 i 17 anys
Infants que van participar a les mini-colònies de setembre	31 infants d'entre 7 i 11 anys
Infants, adolescents i joves que participen el curs 20/21 de forma presencial	152 infants, adolescents i joves d'entre 6 i 22 anys
Dones que participen al primer trimestre del curs 20/2 als espais grupals de famílies	15 dones

2. BREU RESUM DE SITUACIONS DE RISC DETECTADES

ALT RISC

A. Manca total d'ingressos a les llars i/o disminució substancial dels mateixos

Ens trobem famílies que la COVID 19 les ha portat a una manca absoluta d'ingressos a les llars, donat que no tenien feina estable i regularitzada. Al no poder realitzar les feines que feien (neteges per hores, cura de persones, mudances...) han perdut la seva font d'ingressos econòmics d'un dia per altre.

Un altre bloc serien persones afectades per un ERTE, que han vist reduïts els seus ingressos en un 30%. Cal pensar que totes ells ja estaven en un nivell de sou molt precari, poques estaven a jornada completa o tenien un sou digne per tant, aquesta davallada les deixa en una situació totalment precària.

Un altre grup, són les persones que mantenen alguna prestació anterior, però el confinament ha fet que puguin considerablement les seves despeses. Continuen cobrant l'ajuda familiar o altres prestacions públiques però, ara han de fer front a les despeses en menjar dels seus fills/es (abans dinaven a l'escola i berenaven a la Fundació Mans a les mans). Tanmateix, les famílies ens estan transmetent que a causa a l'incrementat de l'ansietat, mengen molt més que abans i això fa que sigui molt difícil poder comprar el que necessiten per poder gestionar cada dia. Des de les escoles es van repartir les targetes amb el cost del menjar diari, però algunes famílies, no van poder passar a recollir-les (no tenien consciència que la situació s'allargaria o no van ser capaces d'organitzar-se per fer-lo) i ara es troben desbordades.

A part del problema en l'alimentació, altres famílies s'han quedat sense saldo al telèfon, motiu pel qual no poder establir contacte amb l'exterior a no ser que se les truqui. Evidentment, aquestes famílies, tampoc disposen de connexió a internet.

Estratègies utilitzades:

- ✓ Comunicació a serveis socials per tal de poder establir ajudes directes (alimentació).
- ✓ Lliurament de targetes d'alimentació dintre del marc del programa CaixaProinfància.
- ✓ Tramitació de les targetes que el departament d'infància lliurarà a centres oberts en funció del cost del berenar.
- ✓ Les famílies fan trucades perdudes a la Treballadora Social de FMM, per tal de rebre una trucada seva, així es pot fer d'intermediari amb els serveis socials. Quan la TS de FMM truca a la família, la família explica que no té saldo i demanada que elevi la seva petició a Serveis Socials per tal que la puguin trucar.

- ✓ Suport per tal d'ajudar a les famílies als tràmits que han de realitzar per aconseguir accedir a prestacions socials i/o ajuts

B. Situacions relacionades amb l'habitatge

Les situacions més preocupants detectades han estat:

- Habitatges amb sobresaturació (famílies que comparteixen un mateix pis). Hem de pensar que abans, moltes d'aquestes famílies només feien servir el pis com un lloc on anar a dormir, tenien habitacions rellogades i feien molta vida fora. La COVID 19 ha fet que hagin de convidaure en espais molt reduïts, això provoca situacions molt tenses i poc saludables. A aquest apartat sumarem les famílies que viuen a una pensió amb els seus fills.
- Habitatges sense llum natural. Algunes de les famílies viuen en pisos interiors, això ha fet que no tinguin accés a una finestra exterior, tanmateix hem sabut d'un cas el que s'ha trencat l'única finestra que donava al carrer i per tant, la família s'ha quedat sense cap entrada de llum natural, alguns infants fa setmanes que no veuen el sol.
- Ens hem trobat també el cas d'una família que ocupa un habitatge a un altra població, tot i que el menor continua assistint a l'institut del barri i al nostre Centre Obert, al no estar empadronada a l'altra població no tenia dret a anar al banc d'aliment d'allà.
- Famílies pendents de desnonament o desnonades a partir de l'estiu. A partir de l'estiu ens hem trobat amb 1 família que ha estat desnonada i ha hagut de marxar a un altre població, i dues famílies que han rebut l'ordre de desnonament.

Estratègies utilitzades:

- ✓ Comunicació i coordinació amb els serveis socials per tal de buscar solucions pal·liatives a cada cas.
- ✓ Serveis socials estableix coordinació amb els serveis socials de l'altra població per tal que puguin ser atesos sense empadronaments.
- ✓ Intervenció comunitària a través de la xarxa de suport veïnal, per tal que una persona pugui acudir a arreglar la persiana trencada.
- ✓ Es treballa amb les famílies per donar suport emocional i acompanyament, buscant altres recursos que puguin alleugerir, aquestes situacions que són de les més complexes.

C. Situacions relacionades amb la salut

Aquí només situem temes molt urgents i greus, altres situacions de salut quedaran resumides a Mig risc.

- Es detecten dues mares que van donar a llum durant aquest període, no tenien recursos econòmics, una a més a més presentava dificultats al trobar-se sola amb els seus fills, vam establir coordinació amb els Serveis Socials, donat que era un cas conegut, per tal que es pogués atendre amb urgència.
- Una de les mares que atenem va donar a llum durant aquest període. Va viure amb molta angoixa i por el prepart. El postpart també ha estat molt complicat no només per l'atenció dels altres quatre fills/es sinó també perquè havia de gestionar tots els tràmits online i no se'n sortia, amb la por que si no tramitava la baixa per maternitat, no tindria ingressos.
- Tenim una altra mare amb embaràs de risc, que ha requerit un ingrés a la Maternitat.
- Situacions de desbordament emocional molt elevat, en mares i adolescents. Situacions que sobrepassen el que podem considerar "normal" donat el confinament. Sovint algunes de les mares i infants/joves que atenem ja tenen algun tipus de trastorn emocional o càrregues emocionals importants, o estan amb tractament psiquiàtric.
- Situacions de desbordament emocional en infants, adolescents i joves que han aflorat a mida que es tornava a la nova realitat.

Estratègies utilitzades:

- ✓ Els embarassos i previsió de parts, es van posar en coneixement amb els serveis socials, van poder ser acompanyades i ateses durant el procés. Els dos naixements van anar bé.
- ✓ Coordinació amb serveis socials
- ✓ Acompanyament telefònic
- ✓ Les situacions de desbordament emocional que sobrepassen el que podem considerar "normal" actualment, es posen en coneixement tant del CSMIJ (amb el que s'estableix una relació d'intermediació amb les famílies, per tal que no quedin desateses) i amb altres psicòlogues del programa CaixaProinfància I/o psicòlogues pròpies de Fundació.

D. Situacions relacionades amb la prevenció de maltractament/desatenció greu

Abans del confinament s'havia detectat i comunicat a serveis socials un cas d'un possible maltractament a una menor. A partir del confinament s'ha fet tot l'acompanyament i coordinació amb els serveis socials per tal de poder actuar, en el cas que es confirmi. Es manté contacte directe amb la menor i Serveis socials està intervenint amb la família de forma exhaustiva.

També estem en coordinació per un altre cas en què hi ha sospita de violència de gènere.

A part d'aquesta detecció també s'han seguit de ben a prop els altres casos que ja estaven detectats i en seguiment pels serveis especialitzats. S'ha seguit en contacte directe amb totes les famílies que tenien un expedient de risc greu obert als EAIA, establint una coordinació directa i comunicant tot allò que es detecta.

RISC MIG

Donada la situació actual, hem decidit posar aquí les situacions detectades que tot i ser molt greus, no necessiten una resposta immediata. Les prioritats actuals fan que aquí quedin situacions que, en altres moments, considerariem molt greus.

- Aquí trobem situacions de manca d'estratègies, recursos i d'habilitats parentals dels adults per poder atendre i acompanyar als fills/es durant el confinament.
 - No hi ha horaris, no hi ha pautes higièniques, de son, d'alimentació...
 - No hi ha jocs a casa, no hi ha llibres, no hi ha material escolar
 - No hi ha estabilitat emocional per poder atendre a les criatures i establir pautes, normes, rutines...
 - Manca sovint l'autoritat dels adults i les decisions queden en mans dels infants/joves
- Manca d'equips informàtics i connexió a internet per poder comunicar-se amb l'exterior i per a poder realitzar les tasques escolars.
 - A la casa només es disposa d'un telèfon o un dispositiu per varies persones
 - No es disposa de connexió WIFI i/o dades
 - Equips informàtics o mòbils amb poca capacitat per a descarregar-se programes o plataformes que demanen des de les escoles...
 - Manca d'equips informàtics i connexió a internet per poder comunicar-se amb l'exterior i per a poder realitzar les tasques escolars.

- Ús abusiu d'hores de pantalles. Els adolescents i joves, i alguns infants, ús de pantalles durant llargues hores de la nit.
- Desmotivació, apatia en els infants, tancament, irritabilitat...
 - Tristor, baralles, principi de trastorn alimentari...
 - Abandonament de tot el que sigui referent al curs escolar

Estratègies utilitzades:

- ✓ L'equip educatiu de FMM s'ha mantingut en contacte directe amb totes les famílies i els infants, amb l'objectiu de poder donar resposta a aquestes necessitats.
- ✓ Durant el període de confinament, es van generar activitats grupals:
 - Concurs de fotografies i redaccions d'activitats realitzades en família.
 - Plataforma lúdica a la qual es connecten a les tardes per solucionar enigmes, parlar entre el grup, jugar on-line. És una manera de continuar fent Submarí a les tardes.
 - Plataforma per solucionar dubtes acadèmics.
 - Acompanyament personalitzat en dubtes acadèmics.
 - Grups de conversa dividits per edats, i també un grup de mares.
 - Videotrucades personals amb els infants/adolescents.
 - Coordinació amb els centres escolars per tal de fer d'intermediari amb els infants/adolescents que no han establert contacte amb les seves escoles.
 - Coordinació amb els centres escolars i Serveis Socials per tal de poder comunicar les mancances detectades entorn de l'acompanyament escolar.
 - Recollida de material informàtic per poder-lo donar.
 - Repartiment de material lúdic (jocs de taula), llibres i material escolar (folis, colors...) a les famílies que no disposen.
 - Acompanyament emocional a les famílies i els infants a partir d'atencions psicològiques personals.
 - Orientacions i suport a les famílies per a donar pautes bàsiques i millorar les habilitats parentals.

- Suport a les famílies per poder aconseguir beques de cara a les activitats d'estiu (suport en les preinscripcions telemàtiques).

✓ Un cop acabar el confinament:

- Atenció presencial a famílies, infants, adolescents i joves:
 - Seguiment individualitzat.
 - Organització de les activitats d'estiu.
 - Casals d'estiu propi (5 setmanes al juliol) per infants adolescents i joves d'entre 6 i 17 anys
 - Suport a l'organització del casal d'estiu que va dur a terme la Fundació Pere Tarrés al local de Fundació Mans a les mans durant 4 setmanes a l'agost.
 - Organització del nou curs 20-21
 - Sortida de cap de setmana pels infants del Submarí.

3. TREBALL COMUNITARI

Com a entitat arrelada al nostre barri, des del primer moment, hem format part de la xarxa veïnal de suport que s'ha creat a la Marina, tanmateix s'ha seguit participant dels espais comunitaris per tal de poder fer d'altaveu i denúncia de situacions.